

LUŽKOVICKÝ ZPRAVODAJ

INFORMAČNÍ MAGAZÍN OBYVATEL MÍSTNÍ ČÁSTI ZLÍN – LUŽKOVICE

ČÍSLO 6, PROSINEC 2009

www.luzkovice.cz

e-mail: szzl@seznam.cz

Vážení sousedé,

ani jsme se nenadáli a opět je tady předvánoční čas naplněný radostným očekáváním. V nastávajících svátečních chvílích se život na okamžik zastaví, byť symbolicky. To když v klidu a pohodě budeme se svými blízkými, ucítíme dotyk jejich rukou a budeme si přát, abychom se za rok znovu sešli.

Je před námi období, které patří k nejkrásnějším v roce. Naše domovy zase provoní vůně jehličí, purpury a cukroví. Neopakovatelná atmosféra, která vánoční, ale i novoroční svátky provází, přináší s sebou pohodu, klid, lásku k bližním.

Děkujeme Vám za přízeň, pomoc, podporu a jménem SZZL Vám všem přejeme krásné prožití Vánoc a do nového roku jen to nejlepší.

Za SZZL Evžen Babík, předseda

V tomto dalším vydání Lužkovického zpravodaje Vám přinášíme zejména několik pozvánek na zajímavé vánoční akce, komentář k nové točce, na pokračování historii fotbalového klubu a hasičského sboru a také krátký historický místopis Lužkovic. Toto číslo je více odpočinkové, protože k Vánocům patří klid a pohoda.

Roznášení Betlémského světla

Vážení sousedé,

stejně jako v předchozích letech Vás děti a mládež ze želechovické farnosti srdečně zvou na roznášení Betlémského světla.

V Lužkovicích se setkání se svatou rodinou uskuteční ve středu **23. prosince 2009 v 15:30 hodin** u studny na náměstí. Nezapomeňte sebou vzít zvonečky a svíčky a především Vaše děti.

Avšak dříve než se rozejdete a světlem z Betléma rozzáříte Vaše domovy, zůstaňte o chvíli déle a začněte sváteční chvíle v kruhu svých sousedů. Společně nazdobíme vánoční stromeček, zazpíváme koledy, popovídáme si, dáme něco teplého na zahřátí. Program pro Vás si připravili **Junáci a SZZL**. Těšíme se na Vás.

Rozpis bohoslužeb v době svátků ve farním kostele sv. Petra a Pavla v Želechovicích nad Dřevnicí

24.12. 2009	22.00 hod. mše svatá s orchestrem a místním sborem,
25.12.2009	8.00 hod. mše svatá s orchestrem a místním sborem, odpoledne od 14.00 do 16.30 hod. bude otevřený kostel pro rodiče s dětmi k návštěvě Betléma,
26.12.2009	8.00 hod. mše svatá doprovázená dechovou hudbou a koledami,
27.12.2009	8.00 hod. mše svatá,
28.12.2009	18.30 hod. Vánoční varhanní koncert, na varhany hraje Luděk Šuranský ze Zlína,
31.12.2009	16.30 hod. mše svatá na ukončení občanského roku 2009,
1.1. 2010	8.00 hod Novoroční mše svatá,
10.1 2010	16.00 koncert skupiny BPT k ukončení vánoční doby.

Komentář k trolejbusové točně

Je nepřehlédnutelné, že v Lužkovicích v krátké době vyrostla točna trolejbusů. Byli jsme zvědaví a překvapeni, možná stejně jako mnozí z Vás. Začali jsme proto zjišťovat o co se jedná, ale to již byly práce zahájeny a probíhaly velmi rychle. Přestože se dle našeho názoru jedná o stavbu ve smyslu Stavebního zákona a Zákona o pozemních komunikacích, nebyli jsme o něm informováni, natož abychom k němu byli jako účastníci řízení přizváni. SZLZL oficiálně požádalo o účast ve všech podobných řízeních na území Lužkovic a v jiných případech jsme jako účastníci řízení osloveni. Pokud tedy vůbec bylo nějaké stavební řízení zahájeno, tak kromě sdružení měl být účastníkem řízení každý, jehož práva by mohla být stavbou dotčena či omezena, tedy i ti, kteří bydlí na Tvrzi. K takovému postupu však nedošlo. Nevíme z podnětu koho byla točna vybudována a zda nebylo možné řešit otáčení trolejbusů jiným, levnějším způsobem, ale nejsme spokojeni s tím, že stavba byla vybudována bez ohledu na budoucí koncepci návsi, k níž bezesporu patří i prostranství současné točny trolejbusů. Dá se proto očekávat, že když už byla jednou točna nákladně zbudována, pak se jejímu umístění bude muset přizpůsobit i ostatní uspořádání návsi.

Vybudováním bude patrně zhoršena možnost otáčení se zbloudilých vozidel, které nepodjedou pod podjezdem, zmenšeno prostranství pro parkování autobusů jedoucích na fotbal, výjimečné parkování Tvrzovjanů, kteří v zimě na namrzlé či zasněžené vozovce nevyjedou kopec ke svým domovům a také budou muset být Tvrzovjané, zejména v zimě, o něco opatrnější při rozjezdu do kopce a při jeho sjíždění. Přibýlo značek a zákazu vjezdu a bylo **proinvestováno 483 tis. Kč** (*viz rozhodnutí Rady města Zlína ze dne 2.12.2009 – www.zlin.eu*), což se jistě objeví v kolonce investic do Lužkovic.

Náves před vybudováním točny – říjen 2009

Náves po vybudování točny – prosinec 2009

Historie SK Lužkovice 1943 - 1952

SK Lužkovice vznikl v době Protektorátu Čechy a Morava přesně 20 června 1943. Jistě stojí za to ocitovat okolnosti vzniku klubu: „20 června 1943 se sešla mládež Lužkovic u cukrárny v Želechovicích, kde se usnesli vyzvat starší občany Lužkovic k založení klubu v Lužkovicích. Pro tuto myšlenku se vyjádřili tito stoupenci sportu: Šimera J., Otepka Stanislav ml., Ševčík Miroslav, Malaník Petr a Josef, Polepil Vladislav, Trunkát, Ušela, Planka, Bobal Miroslav a Jan, Pavela Alois, Machovský Miroslav a Dziedzić Jaroslav.“

Většina těchto byla registrována u SK Želechovice a ostatní byli fotbaloví fanoušci tohoto klubu. Vedení SK Želechovice však nedovedlo se postarat o uvolnění hřiště pro své bráče, aby tito mohli kdykoliv ve volných chvílích si zatrenovat a nevěnovalo pozornost oprávněným přáním mládeže tím méně mládeži Lužkovské. U Lužkovských příznivců sportu však mládež našla ihned pochopení a zvláště u pana Otepky Stanislava a Ševčíka Aloise, kteří ihned na příští den za pomoci ostatních příznivců svolali poradu, kde o založení klubu bylo jednáno.“

O tom, kde se jednalo se můžete dozvědět z mnoha dokumentů, novinových článků, výsledkových tabulek a dobových fotografií, které jsou uveřejněny na webu Lužkovic (www.luzkovice.cz v rubrice **Historie naší kopané**).

Kronika končí svůj zápis roku 1952, kdy vzniká společný oddíl kopané Želechovice - Lužkovice. O tom, že vznikl hlavně z pragmatických důvodů, nelze pochybovat. Je vidět, že po předešlé velké vzájemné rivalitě, se oba kluby vlastně potřebovaly, aby přežily a mohly vůbec hrát soutěž.

Společné foto SK Želechovice a SK Lužkovice (4:1), březen 1943. Dole pak foto z r. 1945

Historie Sboru dobrovolných hasičů Lužkovice, činnost Dobrovolné jednoty hasičské v Lužkovicích mezi lety 1891 – 1920

O tom jak činnost sboru pokračovala a jaký byl stav členstva vypovídá vynikající kniha s názvem Hasičské kronika, kterou napsal pan Titus Krška a která byla vydána roku 1898, kde je o Sboru hasičském v Lužkovicích pojednáno v části župa Vyzovská (tehdy se ještě Vizovice psaly s tvrdým y).

V této kronice se o Sboru hasičském Lužkovice píše následující: Obec Lužkovice leží na pahorkatině a čítá 58 domů s převládající krytbou doškovou. V obci se provozuje rolnictví. Dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1891 a jeho prvními zakladateli byli: **Jan Slovák**, **Jan Rosík** a **Tomáš Hustý** rolníci. Téhož času byl starostou obce rolník **Josef Polepil**, v obecní radě byli radní **František Filka** a **Jan Paták**. Tito všichni byli sboru hasičskému přízniví.

Prvním předsedou byl **František Malaník**, rolník, náčelníkem **Vojtěch Finbinger**, šafář, jednatelem **Jan Halda**, nadučitel. Téhož času byli členy: **František Polepil**, **František Vaja**, **Josef Polepil**, **František Vávra**, **Jan Filka**, **Karel Vrla**, **František Ušela**, **Josef Richter**, **František Divila**, **Jan Hustý**. Sbor trvá 7. roků.

Nyní jest (mysleno v roce 1898) předsedou **František Filka**, rolník, náčelníkem **Jan Slovák**, rolník, jednatelem **Jan Rosík**, rolník. Nyní jsou členy (jména oněch, jež od založení až do dnes vytrvali, tištěna jsou písmem zvýrazněným): **František** a **Josef Polepil**, **Jan Ševčík**, **Jan Slovák**, **Josef Dlabaja**, **Josef** a **Jan Bobalík**, **Jan Paták**, **František Šalena**, **Karel Šarman**, **František** a **Tomáš Hustý**, **František Vrla**, **Jan Rosík**, **Karel Paták**, **Josef Michalík**, **Alois Král**, **Josef** a **Jan Vrla**, **František Verner**, **Josef Bobál**,

Josef Ušela, Jan Bobál, František Filka, Jan Jašek, Josef Krobot, Jan Paták.

Sbor má stříkačku dvoukolovou a vlastní basicí nářadí v úhrné ceně 1049 zlatých. Týž zúčastnil se dosud 12-ti požárů.

Z této doby se dále zachoval *"Seznam dopisů podaných v zájmech dobrovolného sboru hasičů v Lužkovicích"*. Vesměs lužkovičtí hasiči žádají o finanční podporu na svou činnost. Obracují se v této věci na okolní obecní představenstva obcí (Lípa, Klečůvka, Příluky, Hvozdná, Jaroslavice, Veselá, Zádveřice atd.) a velkostatky (Zlín, Vizovice, Lukov, Klečůvka). Píší o podporu také Monsignoru Františku Bobálovi do Ameriky, či rytíři Gyrovi na Klečůvku.

Výkazy roku 1894 posílali do Holešova (obec spadala pod politický okres Holešov). Z roku 1898 pochází záznam, že o 11. hodině dne 11. července hořelo na Příluku. Hořelo také následujícího roku, a to v dubnu Želechovicích.

Hasiči si vedli tzv. **Protokolní knihu** a do ní prováděli zápisy z valných hromad. A tak se například dozvídáme z protokolu o 13. valné hromadě, že dne 2. února 1903 měl nově zvolený výbor toto složení předseda František Filka, velitel Jan Rosík, I. podvelitel František Polepil, II. podvelitel Jan Bobál, zbrojmistr Jan Paták, pokladník František Slovák, jednatel Jan Vrla. Do výboru byli zvoleni Josef Rychtr, Jan Slovák, Tomáš Hustý. Revizory účtů byli zvoleni Jan Slovák starosta a Jan Ševčík. Místopředsedou byl zvolen Jan Bobál č. 48. Sbor má celkem 15 členů. Dále se dovídáme, že signálová škola se odbývá každý pátek.

O rok později dochází k malým obměnám výboru: II. podvelitelem je zvolen František Malaník, zbrojmistrem se stává František Filka, do výboru přicházejí Josef Michalík, Jan Vrla, František Filka. Revizory účtů byli zvoleni Josef Michalík a Jan Bobalík. Za obec jsou na dokumentu podepsáni starosta Jan Slovák, a radní Josef Richter a dále Jan Rosík. Je tedy doloženo, že obec měla prostřednictvím starosty a radních zájem sledovat jak spolek funguje.

V roce 1905 se lze ze zápisu dočíst, že předsedou je nadále František Filka. Jednatel je Josef Vrla. Sbor má 22 členů. V zápise stojí za zmínku návrh od velitele Jana Rosíka *"by se každý po vytroubení ihned dostavil ke zbrojnici"*. U starosty a radních se jména nemění.

V roce 1906 se dočítáme, že počet členů zůstává zachován a pokladníkem se stává Jan Vrla. V tomto roce měli lužkovičtí kontrolu ze župy, na dokumentu se objevují podpisy župních dozorců Františka Mikulce a Matyáše Hajného.

V roce 1907 dochází k novým volbám. Velitelem (náčelníkem) byl zvolen Jan Rosík, pokladníkem Jan

Vrla, předsedou se stává František Slovák a místopředsedou Josef Rychtr. Volilo celkem 21 členů a přítomni byli také členové obecního zastupitelstva starosta František Malaník a radní František Kalenda a Karel Paták.

V roce 1908 jsou opět nové volby za přítomnosti 18-ti členů, které dopadly takto: předsedou a velitelem se stává František Slovák, I. podnáčelníkem byl zvolen František Polepil, II. podnáčelníkem Jan Bobál č. 50. Do výboru byli jednohlasně zvoleni František Malaník, Josef Michalík a František Paták, revizory účtů František Kalenda a Karel Paták. Zbrojmistrem se stává František Paták. Předsedou se stává Jan Rosík. Jednatel zůstává Josef Vrla.

V roce 1909 přibývá nový člen br. Josef Slovák (1891) - rolník. Z roku 1910 se zachoval následující seznam pojištěných členů sboru: Jan Kaška, František Slovák, Josef Slovák, František Malaník, Josef Ušela, František Filka, Josef Jašek, František Bobál č.16, Josef Vrla, Josef Michalík, František Bobalík, František Paták, Jan Ušela, Matěj Rychtr, František Filka č.47, František Bobal, František Lacina, Jan Bobal, Josef Bobál, Jan Vrla, Josef Bobalík, Jan Paták, František Ševčík. Nejstarším členem sboru byl pravděpodobně Josef Michalík narozen 28.máje 1863.

Mezi lety 1910 - 1914 se opět pořádaly nové volby, jezdilo se na výlety, a do sboru přicházejí noví členové: 1911 - František Polepil (1892), rolník, 1912 - Josef Jašek (1888), mistr papučář; František Paták (1890), rolník

1913 - Tomáš Hurta (1888), rolník. V roce 1914 se dokonce stává členkou Marie Bobálová, která je samaritánkou (zdravotnicí).

Rok 1914 je však zlomovým rokem pro činnost Dobrovolné jednoty hasičské v Lužkovicích, samozřejmě v důsledku nastalých evropských událostí. V červnu 1914 je spáchán atentát v Sarajevu na následníka trůnu Rakousko-Uherské říše arcivévodu Františka Ferdinanda a jeho ženu Žofii Chotkovou. Tato událost nezůstává bez odezvy a dne 28. července 1914 vypovídá Rakousko-Uhersko válku Srbsku. Srbsku jde na pomoc Rusko, následně se do konfliktu zapojuje Prusko, Německo a další velmoci Evropy. Rozpoutává se tak I. světová válka. Protože naše země byly součástí Rakouska-Uherska, vznikla povinnost mobilizace i pro muže z naší obce.

Situace mezi lety 1914 – 1918: Poměry hospodářské v obci se odchodem tak velkého počtu mužských pracovních sil velmi zhoršily a starost o hospodářství byla většinou přenesena na slabé ruce ženské a staré upracované lidi. V roce 1914 byl celkem 7 x v obci prováděn soupis zásob obilí, mouky a jiných plodin a to trvalo až do konce války. Dobytek v tomto roce

odveden nebyl, jen několik párů koní bylo odvedeno pro vojenskou potřebu.

V roce 1915 byla velká zima a v obci řádily nemoci drůbeže a dobytka. Také děti se začínají zapojovat do práce doma a na poli. Na podzim bylo velmi deštivo a nestihlo se zasít, tím výsledek sklizně v roce 1916 velmi utrpěl. Ani v tomto roce se naštěstí dobytek v obci neodváděl.

V roce 1916 se situace dále dramatizuje. Vše vesměs závisí na ženách, které musí za své nasazené muže hospodařit. Také zima 1916-1917 je krutá a dlouhá. Jarní práce se opozdily. Hned nato nastává sucho, které nepřetržitě trvá celý rok. Nastává nedostatek a velká drahota potravin. Naštěstí se urodilo hojně ovoce. O tom, jaký byl však problém s potravinami, svědčí zápis, kdy se obecní výbor 17. prosince 1916 usnesl " *že hodlá v nutných případech chudinu podporovat, co se týká šatstva a prádla, kdežto v potravinách lze podporovat jen v malé míře prodáváním mléka. Jiné potraviny lze dodávat tehdy, až jsou od aprovisačního oddělení obci přiděleny, neb pro nedostatek potravin i u rolnictva zdejšího není možno nikterak přispívat* ". Částečnou výhodou byla možnost práce ve zlínkách továrnách na obuv, kde pro vojsko obuv byla hotovena. Dále byla problémem velká inflace a drahota obecně.

Ale i v době I. světové války přicházeli do sboru noví členové: 1916 - Josef Ševčík (1882), rolník
1918 - Jan Lacina (1897), tovární dělník.

Sám převrat prošel u nás skoro, jako ve všech místech republiky úplně hladce. Prohlášení svobodného státu československého bylo oslaveno až po skončení "chřipkových prázdnin školních" dne 8. listopadu 1918 - školní, kostelní a lidovou slavností.

Obecní zastupitelstvo se za války skládalo z 9 členů. Během války vojenskou službu vykonávalo z naší obce 85 mužů, z nichž byli také někteří hasiči (František Filka, Josef Ušela atd.). Je pochopitelné, že z tohoto důvodu činnost sboru stagnovala a vesměs se

omezovala jen na pořádání valných hromad. Prioritou pro obyvatele bylo zajištění výživy a ošacení. Ve válce padlo celkem 8 mužů. V československých legiích bojovalo 5 mužů. Z toho v Rusku 4 a v Itálii 1. V legiích nepadl ani nezemřel žádný.

Ze zápisu o 26. valné hromadě, která se konala 2. února 1919 za přítomnosti br. Josefa Slováka a 3 členů, dochází k nové volbě výboru již v nové Československé republice. Volba dopadla následovně: velitelem se stává Josef Slovák, prvním podnáčelníkem B. Král, druhým podnáčelníkem František Bobál, zbrojmistrem František Paták, jednatelem Josef Vrla, pokladníkem František Polepil, revizory účtů jsou zvoleni Karel Liška, a František Filka, předsedou se stává František Polepil st., místopředsedou František Kalenda. Do výboru jsou zvoleni: Josef Jančík, Josef Nedbálek a Tomáš Jurčák. Přicházejí noví členové: Josef Štalmach (1890), Alois Ševčík (1893), Stanislav Otépka (1894) a František Paták (1901).

Br. František Polepil dále navrhuje: " *by se veškeré nářadí ve skladišti a veškerý inventář sepsal a do pořádku uvedl* ". Br. František Filka navrhuje dva trubače k výcviku, " *jelikož sbor následkem války trubače ztratil* ". Oboje jest přijato a provedeno.

17. srpna 1919 je provedena kontrola sboru župním dozorcem br. Janem Čižmářem. Ten shledává vše v naprostém pořádku, jak vedení knih, tak i zbrojnici. Doporučuje jen sboru zakoupit alespoň 60 m hadic, 2 berlovky, 2 žebríky a stejnokroje pro 20 mužů. Jedna věc je co br. Čižmář doporučoval, v pokladně však moc peněz nebylo, ale ke cti sboru je, že i po válce byl v pokladně kladný finanční zůstatek.

Dne 2. února 1920 se koná již 27. valná hromada za přítomnosti všech členů předsednictva. Z projednávaných bodů stojí za zmínku: " *aby se čistý výnos ze zábravy Sboru dobrovolných hasičů ze dne 1.2. 1920 věnoval na pomník padlých legionářů* ". Jednomyslně přijato.

Zdroj: Hasičská kronika, Titus Krška, vydáno 1898.
Dokumenty z archivu SDHL (Sbor dobrovolných hasičů Lužkovice).
PODŘEVNICKO, ročník II., číslo 2, 1968.
Radek Knap, únor 2004

Detail razítka, které začali používat lužkovští hasiči od roku 1892

Fotografie je datována někdy kolem roku 1920 a je na ní většina zakládajících členů Dobrovolné jednoty hasičské v Lužkovicích

Místopis Luškovic z roku 1892

Luškovice, ves v údolí, na pravém břehu Dřevnice (do Vyzovic 9,4 km), má 359 obyvatel a přísluší k želichovské faře i škole. Část osady má jméno **Kostelecká ulice**. Středem návsi teče potůček **Novinový**. Při čísle 34., na povýšeném místě, je zahrada, jíž říkají na **Tvrzi**. Také majiteli oné zahrady **Tvrzovják** přezdívali. I stávala skutečně v těch místech kdysi tvrz, sídlo panské. Je to prostora okrouhlá, třiceti kroků zdělí a tolikéž zšíří, obehnaná ze tří stran až 2 m hlubokým příkopem a rovně tak vysokým násypem, valem. Zdiva již na povrchu není, ale v zemi jsou ještě pevné základy. Nacházejí tu střepiny z hlíněných nádob, železné předměty, popel a j. Ulička ke Tvrzi sluje podnes **Zámecká**. Jména některých pozemků jsou: pole **Juré**, náleží k panskému dvoru **Cecilce** a bývalo prý dříve obecní, stráž **Hamberky**, pole **Chmelnice**, **Lésky**, **Noviny**, **Podhrází**, **Rybník**, **Súhrady**, **Sekry**, **Šefránice**, **Újezd**, a **Vratišov**.

Luškovice - patrně od jména osobního - uvádějí se poprvé v listinách r. **1437**, kdy náležely k panství Lukovskému. R **1448** daroval je **Lacek ze Šternberka a na Lukově** i s dvorem **Ondřejovi ze Zástřizl**, a zdá se pravdě podobno, že týž Ondřej vystavěti dal již jmenovanou tvrz, která, když Luškovice zase k Lukovu a roku **1498** trvale ke **Zlínu** přiděleny byly, opustla a časem se obořila. **Ještě roku 1493 stál v Lužkovicích kostel**, ale se již ani neví, na kterém místě.

*Zdroj: Eduard, Peck. Okresní hejtmanství Holešovské. V Holešově 1892, strana 127
Zpracoval: Radek Knap*

*Lužkovický zpravodaj vydává Sdružení za zdravé Luškovice jen pro vnitřní potřebu členů. Redakční rada: Evžen Babík, Jan Kalenda, Radek Knap, Zbyněk Štauder, František Vodička, Ivan Havlíček.
Kontakt: szz@seznam.cz*